సంపూర్ణ
హనుమత్ చరిత్రము
వచన కావ్యం

సంపూర్ణ హనుమత్ చరిత్రము

వచనకావ్యము

అనుసృజన:

"సాహిత్య కళానిధి"

విశ్వనాథం సత్యనారాయణ మూర్తి

రామకృష్ణమఠం

దోమలగూడ,

హైదరాబాదు-500 029.

Published by
Adhyaksha
Ramakrishna Math
Domalguda, Hyderabad - 29

© Ramakrishna Math, Hyderabad
All rights reserved

Sampoorna Hanumath Charitramu

III - 6M - 01 - 2011
10006

Printed in India at
Marvellous Printers
Hyderabad.

ప్రవేశిక

పెద్దబాలశిక్ష చదువుకొనే పిల్లలు మొదలు వేదార్థం చెప్పుకొనే వేదభాష్య విశారదుల వరకు అందరికి ఆరాధ్యదైవం ఆంజనేయుడు. రామ కార్యాలన్నింటిని చక్కబెట్టిన వాడు హనుమ. అందువల్ల ‘ శ్రీరామరక్ష’ అంటే ‘ఆంజనేయ రక్ష’ అనే అర్థం. ఆ రక్షను ఆశించే, చంటిపిల్లల మెడకు ఆంజనేయ బిళ్ల కడతాం. ఎంత సంపన్నుని పుత్రరత్నానికైనా ఆ రక్షాకవచం లేకుండా ఎన్ని నగలు పెట్టినా అందగించదు.

హనుమ వాయుపుత్రుడు. వాయువు స్తంభిస్తే ప్రాణచలనం ఆగిపోతుంది. ‘ఆత్మావై పుత్రనామాసి’ అనే న్యాయం చొప్పున హనుమ ముఖ్యప్రాణదేవత ఐనాడు. పరోపకారమే పరమార్థంగా స్వార్థం ఇసుమంతైనా లేని అవతారం అది. కర్మ, భక్తి జ్ఞాన మార్గాల సమన్వయ స్వరూపం అది. దైవం పట్ల దేహబుద్ధ్యా దాసభావాన్ని, మనోబుద్ధ్యా అంశత్వాన్ని, ఆత్మబుద్ధ్యా ఏకత్వాన్ని ప్రకటించి అందరికి ఆదర్శప్రాయుడైన వాడు... హనుమ. జ్ఞానంచే జీవేశ్వరుల ఏకత్వాన్ని గుర్తించి, భక్తితో మనసును పూజా ప్రసూనంగా సమర్పించి, నిష్కామ కర్మాచరణతో ‘భవిష్యద్బ్రహ్మ’ ఐనాడు హనుమ. ఆయన సంపూర్ణ చరిత్రను అధ్యయనం లేదా పారాయణ చేసిన భక్తులు ఇహపరాలను సాధిస్తారనటంలో సందేహం లేదు.

అమిత విక్రముడు, జ్ఞానగరిష్ఠుడు, బ్రహ్మచర్యవ్రతుడు, సూర్యతేజుడు, సకలవిద్యా పారంగతుడు అయిన వాయునందనుని పుట్టుపూర్వోత్తరాల గురించి మనకు కొద్దిగానే తెలుసు. సకల పురాణేతిహాసాలలో హనుమను గురించి పేర్కొన్న విషయాలన్నింటిని సంగ్రహించి ‘సమీరకుమార విజయం’ పేరున 17వ శతాబ్దిలో శ్రీ పుష్పగిరి తిమ్మనార్యుడు పద్యరూపంలో వ్రాసిన కావ్యానికి వచనరూపం ఈ గ్రంథం. పద్యరూపంలో వున్న ఈ కావ్యాన్ని సరళసుందరమైన వచనంలోకి అనువదించి అశేషంగా వున్న హనుమద్భక్తులందరికి తెలియపరచాలని సంకల్పించినవారు శ్రీ విశ్వనాథం సత్యనారాయణమూర్తి గారు. బహుగ్రంథ కోవిదులు, సాహితీ ధురంధరులు అయిన శ్రీ సత్యనారాయణ మూర్తి గారి సంకల్పం, కృషి ఫలించాలని ఈ పుస్తకాన్ని మీ ముందుంచుచున్నాము.

పంచుకోవలసింది ఆర్తిని, పంచి పెట్టవలసింది జ్ఞానాన్ని అనే లక్ష్యంతో ఈ గ్రంథాన్ని మీ ముందుంచుతున్నాం. మఠం గ్రంథాలను సమాదరిస్తూ ఆధ్యాత్మిక లబ్ధిని పొందుతున్న తెలుగు ప్రజలు ఈ గ్రంథాన్ని కూడా ఆదరించి మమ్ములను కర్మ పరిపోషకులుగా చేయగలరని ఆశిస్తూ...

– ప్రకాశకులు

రామకృష్ణ మఠం
హైదరాబాదు.

ఓం శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః

సంపూర్ణ హనుమత్ చరిత్రము

ప్రథమాధ్యాయము

శ్లో॥ శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ ।
ప్రసన్న వదనం ధ్యాయేత్ సర్వ విఘ్నోపశాంతయే ॥ 1

శ్లో॥ అగజానన పద్మార్కం గజానన మహర్నిశమ్ ।
అనేకదం తం భక్తానామ్ ఏకదంత ముపాస్మహే ॥ 2

శ్లో॥ దిక్కాలాద్యనవఛిన్నానన్త చిన్మాత్ర మూర్తయే ।
స్వానుభూత్యేక మానాయ నమశ్శాన్తాయ తేజసే ॥ 3

శ్లో॥ గురవే సర్వలోకానాం భిషజే భవరోగిణాం ।
నిధయే సర్వ విద్యానాం దక్షిణా మూర్తయే నమః ॥ 4

శ్లో॥ శ్రుతి స్మృతి పురాణానామ్ ఆలయం కరుణాలయమ్ ।
నమామి భగవత్పాద శంకరం లోక శంకరం ॥ 5

శ్లో॥ విశ్వేశ్వర సమారంభామ్ శంకరాచార్య మధ్యమామ్ ।
అస్మదాచార్య పర్యంతామ్ వందే గురుపరంపరామ్ ॥ 6

శ్లో॥ ఆంజనేయమతిపాటలాననం
కాంచనాద్రి కమనీయ విగ్రహమ్ ।
పారిజాత తరుమూల వాసినం
భావయామి పవమాన నందనమ్ ॥ 7

కథా ప్రారంభం

శ్లో॥ సర్వ వేదాంత వేద్యాయ - పూర్ణాయ పరమాత్మనే ।
సచ్చిదానంద రూపాయ - భవిష్యద్బ్రహ్మణే నమః ॥

అఖిల భూత దయానిష్ఠుడు, సకల సద్గుణ వరిష్ఠుడు, ఆత్మనిష్ఠుడు ఐన వసిష్ఠుడు అమృతోపమానంగా ఆనతిచ్చిన రామాయణ గాథలోని మారుతాత్మజుడైన హనుమ మహిమలు కొన్ని విని శతానందుడు ఆనందంతో ఇలా అంటున్నాడు.

"యతిమూర్ధన్యా! లోకకంటకుడైన రావణుని సంహరించిన రామభూపాలుని చరిత్ర మీరు తేటతెల్లంగా చెప్పగా తేనెసోనలు కురిసినట్లు వీనుల విందుగా విన్నాను. అందు మారుతాత్మజుడైన హనుమ మాహాత్మ్యాన్ని కొంత వినిపించారు. అతని చరిత్ర చాలా ఆశ్చర్యం కలిగించేదిగా ఉంది. అద్భుతావహమైన అతని సంపూర్ణ ప్రభావాన్ని ఆనుపూర్వకంగా చెప్పవలసిందిగా మిమ్ములను ప్రార్థిస్తున్నాను" అని శతానందుడు వేడగా ఇక్ష్వాకువంశ పురోహితుడైన వసిష్ఠుడు ప్రీతితో ఇలా అన్నాడు:

అయోధ్యానగర వర్ణన
శ్రీరాముని కొలువుకూటం.

నాయనా! శతానందా! తొలి నాళ్ళనుండి ధనధాన్య సమృద్ధిగల కోసలదేశ పాలకులైన ఇక్ష్వాకు వంశ

రాజధానిగా అలరారుతున్న అయోధ్య పట్టణాన్ని గూర్చి ముందుగా చెపుతాను విను. మోక్షదాయకమైన సప్త పురులలోను అది ఒకటయ్యా! అక్కడి మేడలు మంచి ముత్యాలతో అలంకరింపబడి, 'పగలే వెన్నెల' అన్నట్లుగాను; ఇంద్రనీలమణి ప్రభలతో 'పగలే చీకట్లు' గాను, శోణమణి కాంతులతో సాంధ్యరాగ శ్రీలతోను వింత గొల్పుతూ ఉంటాయి. నిరంతరం నాట్యాభ్యాసం చేస్తున్న నటీనటుల కాలిగజ్జెల మువ్వల సవ్వడితోను, మృదంగ ధింధిమి ధ్వానాలతోను, 'నిత్య కళ్యాణం – పచ్చ తోరణం' లా కళల సౌభాగ్యంతో అలరారుతూ ఉంటాయి. విశాలమైన రాజవీధులు, చతుష్పథాలలో కేళాకూళులు, పుండరీక శోభితమైన సరస్సులు ఎన్నో ఉపవనాలతో ఆ పట్టణం శోభాయమానంగా ఉంటుంది. అచటి ప్రజలందరు కర్తవ్య నిష్ఠులే! నిత్య సంతుష్టులే! రాజయోగులే! భోగ మోక్షాలు రెండూ వారికి కరతలామలకం.

అది భూ పురంధ్రికి నూపురం! జయలక్ష్మికి కాపురం! అదే అయోధ్యాపురం.

ఆ నగరాన్ని రాజధానిగా చేసికొని సకలజన మనోభిరాముడైన శ్రీరామచంద్రుడు పరిపాలన చేస్తున్నాడు. అతని పాలనలో ప్రజలకు రోగభయం, శత్రుభయం లేవు. క్షుత్పిపాసలు లేవు. అరిషడ్వర్గాలు అదుపులో ఉంటాయి. ఈ విధంగా ప్రజారక్షణ కర్తవ్య పరాయణుడైన శ్రీరామచంద్ర ప్రభువు ఒకనాటి వేకువ జామున వందిమాగధుల స్తుతులతో మేల్కొని, కాలోచిత కృత్యములను నిర్వర్తించుకొని, రత్నభూషణాదు లలంకరించుకొని, జానకీ ఆంజనేయులు వామదక్షిణ పార్శ్వముల తన్ననుసరింప... నవరత్న ప్రభామండితమైన కొలువు కూటానికి వచ్చి పద్మరాగమయ భద్రాసనం మీద ఆసీనుడయ్యాడు. గగన మండలమంతా వ్యాపించిన ఇంద్రధనుస్సు వంటి వాలాన్ని చుట్టుకొని నిశ్చల దృష్టితో నిలబడి ఉన్న భవిష్యద్బ్రహ్మ ఐన హనుమను దయార్ద్ర దృష్టితో చూచాడు. భరత లక్ష్మణ శత్రుఘ్న సుగ్రీవ అంగద నల నీల జాంబవద్విభీషణాది సోదర సేవక బృందమంతా

పరివేష్టించి ఉన్నారు. వసిష్ఠ వామదేవాది సాధు పురుషులు సాధు వచనాలను పలుకుతున్నారు. రత్నమండిత మూర్ధన్యులైన నానాదేశ నరేంద్రమండలి తలలువంచి తనకు మ్రొక్కగా ఆ కాంతుల మధ్య చుక్కల నడుమ చంద్రునిలా మహాశోభతో నయనానందకరంగా వెలిగి పోతున్నాడు రామచంద్రమూర్తి.

శ్రీరాముని వద్దకు అగస్త్య మహాముని వచ్చుట.

ఆవేళ సభాభవనంలోకి ప్రవేశించాడు కుంభసంభవుడైన అగస్త్య మహర్షి. శతానందా! అగస్త్యుడంటే ఎవరను కొంటున్నావు? ఆయన ప్రభావం కొంచెం చెపుతాను విను! ముక్కంటి పగవారికి అజ్ఞానంతో ఆశ్రయాన్నిచ్చిన సముద్రుడు ఆయనకు ఆపోశనం! వెడమాయలతో అతిశయించిన గడుసు రేరాజు బొంది ఆయనకు భోజనం! బ్రహ్మర్షి, దేవర్షి సంఘాలలో ఆయన శ్రేష్ఠుడు! మిన్నుముట్టిన వింధ్య అతిశయాన్ని అణచివేసి తన పాదపీఠిగా చేసికొన్న పరమర్షి ఆయన!

అలా వచ్చిన అగస్త్య మౌనిని చూచి సంభ్రమాశ్చర్యాలతో నిటల తట ఘటితాంజలుడై రామచంద్రుడు ఎదురేగి ఆయనను పూజించి వినయంతో ఇలా అడిగాడు:

“ మునీంద్రా! సర్వులకు భద్రమే గదా? అందరి యోగక్షేమాలను విచారించటం ప్రభువుల కర్తవ్యం. అందునా ఋషి సంఘాల భద్రత విషయం మాకు విధి. ”

అప్పుడు తన రాకలోని ఆంతర్యాన్ని తెలియజేస్తూ అగస్త్యుడిలా ప్రత్యుత్తర మిచ్చాడు:

“ నాయనా! రామభద్రా! రఘుకులానికి రత్న దీపానివి! దుష్టశిక్షణ శిష్టరక్షణారూప కర్తవ్య పాలనలో నీ బాణాలు మరింత పదునెక్కుతుంటే మా క్షేమానికి ఏమి కొఱత? రావణుని సంహరించి పార్వతికి, సముద్రునికి అభయమిచ్చి పుణ్యవతులైన నదీమతల్లులకు సంతోషాన్ని కలిగించావు. పాలిపోయిన దేవతాస్త్రీల చెక్కిళ్ళ మీద ఇప్పుడు చిరునవ్వు వెన్నెలలు

పూస్తున్నాయి. నాగకన్యలిప్పుడు నిర్భయంగా మైపూతలతో అలంకరించు కొంటున్నారు. సిద్ధగణ సేవిత రత్న లింగాలన్నీ పారిజాతపూల పరిమళంతో గుబాళిస్తున్నాయి. ఈ విధంగా లోకవిద్రావణుడైన రావణ వధానంతరం ముల్లోకాల ప్రజలు దైన్యం లేని జీవితాన్ని అనుభవిస్తున్నారు... కానీ...”

“ఆజ్ఞాపించండి మహర్షీ! ఎప్పుడూ లోక క్షేమాన్ని కోరే మీవంటి వారి ఆజ్ఞాపాలనమే మాకు కర్తవ్యం కదా!” అంటూ రాముడు ఉత్సాహ వచనాలను పలికాడు. ఆయన ఉత్సాహాన్ని గమనించిన అగస్త్య భగవానుడు ఇలా అన్నాడు:

అగస్త్యుడు రామునికి శతకంధర వృత్తాంతం చెప్పుట.

“రామచంద్రా! రణరంగంలో దశకంఠుని సంహరించి అత్యానందాన్ని పొందేవు. కాని వాని కంటె బలవంతుడు ఇంకొకడున్నాడు. వానిపేరు శతకంఠుడు. వాడు దధిసాగర పరీవృత ప్రాంతంలో మాయాపురిని రాజధానిగా చేసికొని రాజ్యమేలుతున్నాడు. ప్రస్తుతం వాడిప్పుడు నిన్ను గెల్చే ప్రయత్నంలో ఉన్నాడు.”

ఆ మాటలను విన్న రాఘవుడు ఎంతో ఉత్సుకతతో “ఇప్పటి వరకు అచుంబితమైన ఆ శతకంధరుని వృత్తాంతాన్ని సవిస్తరంగా సెలవీయండి మునీంద్రా!” అంటూ విస్మయంగా అడిగాడు.

“రాఘవా! నీకా దనుజుని జనన వృత్తాంతాన్ని సంక్షేపంగా చెపుతా విను” అంటూ అగస్త్యుల వారిలా ప్రారంభించారు: “కశ్యప ప్రజాపతికి వసువు అనే పేరుగల సుందరాంగి ఐన భార్య ఉండేది. ఆమె ఋతుస్నాతయై ఒకనాటి మనోహర సంధ్యాసమయాన సుగంధ సురభిళ మలయానిల స్పర్శ కోర్వక మదనాతురయై భర్తను సమీపించి తన కోరికను వెల్లడించింది. సంధ్యా సమయం ఆ కార్యానికి నిషిద్ధమని భర్త చెప్పినా పెడచెవిని పెట్టి ప్రోత్సహించింది వసువు. ఫలితంగా వికృతాకృతుడైన శతకంధరుడనే

End of Preview.

Rest of the book can be read @

http://kinige.com/kbook.php?id=2331

* * *